

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

ק.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פכ"ט מהלכות
שנת הלכה יב סגנו
עשין כט טוש"ע א"ח
סיון רע"א סוף ד:

דילמא משבשתא היא. וזרייתא קמייחא דקמניא מן המנחה ולמעלה
היא עיקר משום דלדידיה אחילא מתני' ככולי עלמא א:
ה"ג והאמר ר' ירמיה א"ר יוחנן ואיתיבא רבי אבהו א"ר יובי בר ר'
חנינא. ולא גרס רבי יוחנן א"ר אבהו דרבי חנינא דר' יוחנן הוה:
מבבלי דפליגי בהפסקה בדתניא.

משבשתא היא. והכי איבעי ליה למיתני מנ' שעות ומחלה ואלין:
וקא סגא קמיה. להך מתניתא הכי מנ' שעות ולמעלה אלמא מתרמלא
היא: **אלא מהווייהא כרז הונא.** ומן המנחה דקמני מתניתא קמייחא
סמוך למנחה קאמר: **הלכה מכלל דפליגי להפסקה.** הא דא"ר ירמיה
הלכ' כר' יהודה בערב הפסקה דמשמע

(א) [שנת קו: וש"נ],
(ב) [מסופתא דביבית
רפ"ה], א [לעיל כ"ט:],
(ד) [ע"ב].

תורה אור השלם

1. והדמך שב מגנת
הביתן אל בית משתה
דין והקן נפל על המטמר
אשר אסתר עליה ויאמר
המלך הגם לכבוש את
השליבה עמי בבית הדבר
יָצָא מפי המלך ופני הקן
קפף: אסתר ז ח

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה מפסיקין
וכי עד שמתקן לר' יהודה
כל"ל וזמית אפילו נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מבבלי. ודייק
מדאמרין אין מפסיקין
וכי דבע"ש שרי ר"י אפי'
להתחיל. קשה לו הא
ר"י אמר לזון מפסיקין
אפי' אמר שמתקן להתחיל
אסור קודם קידוש דמנ'
אין מפסיקין וי"ע:

מוסף תוספות

- א. אפי' כר' יהודה. מוס'
שאלן. ב. כל שכן דאין
מפסיקין. מוס' ר"פ.
ג. גבי אין הלכה לא כר'
יהודה ולא כר' יוסי. מוס'
שאלן. ד. אחרת. שם.
ה. ולשם פסח. שם.
ו. וקשה דלכאורה משמע
בשמעתין רשני מהלכות
הם, דפליגי בהתחילת
ופליגי בהפסקה. מוס'
ר"פ. ז. כדברי רבינו
יהואל. שם. ח. ח"ל.
כלומר כיון שאהא כותב.
שם.

דפליגי נמי רבי יוסי בערב הפסקה
להפסקה הוא דפליגי דלס התחיל לאכול
אף בערב הפסקה אינו מפסיק אצל
להתחיל מודה ר' יוסי דאסור ומתניתין
בהתחלה לרבי יוסי אינטרין דקמשמע
לן דמודה רבי יוסי בערב הפסקה דאין
מתחילין: **דסניא.** דהפסקה נמי
פליגי: **אין הלכה כרבי יהודה.** דלמר
מפסיקין דמשמע עקרת שולחן: **ולא
כרבי יוסי.** דלמר אין מפסיקין כלל:
אלא פורס מפה. על השולחן ומקדש
היום וחוזר ואוכל:

רשב"ם

דילמא משבשתא היא. דה"ל למיתני מנ'
שעות ומחלה ולמעלה א"י מן המנחה
ולמעלה כדמניא בההיא קמייחא: **אמר
מרימר.** לאו משבשתא היא: **אלא
קשיא.** הך זרייתא בתרייתא דקמניא
מנ' ולמעלה אלמא סמוך למנחה נמי
קאמר רבי יהודה בערב הפסקה
יו"ט וליכא לאוקומי שהתא מתניתין
כרבי יהודה דמאי שנא ערבי פסחים
דנקט זהו סמוך למנחה טפי משבמות
יו"ט: **אלא מהווייהא כרז הונא.** דלרבי
יוסי אינטרין ומן המנחה דקמני הך
זרייתא סמוך למנחה קאמר: **מכלל
דפליגי רבי יוסי בתרווייהו.** אפי' בערב
הפסקה והכי מוקי למתני' כר' יוסי:
מכלל דפליגי להפסקה. הא דא"ר

דילמא משבשתא היא א"ל מרימר ואיתימא
רב יימר **אנא איקלעי לפירקיה דרב פנחס**
בריה דרב אמי וקם תנא ותני קמיה וקיבלה
מיניה אי הכי קשיא אלא מחוורתא כדרב
הונא ולרב הונא מי ניחא והאמר רבי
ירמיה א"ר יוחנן ואיתימא א"ר אבהו א"ר
יוסי בר רבי חנינא הלכה כר' יהודה בערב
הפסקה והלכה כר' יוסי בש"ש הלכה כר'
יהודה בערב הפסקה ^(ב) **מכלל דפליגי רבי יוסי**
בתרווייהו לא הלכה מכלל דפליגי בהפסקה
דתניא ^(ג) **מפסיקין לשבתות דברי רבי יהודה**
רבי יוסי אומר אין מפסיקין ומעשה ברשב"ג
[ורבי יהודה] ורבי יוסי שהיו מסובין בעכו
וקדש עליהם היום א"ל רשב"ג לרבי יוסי
ברבי רצונך נפסיק וניחוש לדברי יהודה
חברנו אמר לו בכל יום ויום אתה מחבב
דבריי לפני רבי יהודה ועכשיו אתה מחבב
דברי רבי יהודה בפני הגם לכבוש את
המלכה עמי בבית א"ל א"ב לא נפסיק שמא
יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות אמרו
לא זו משם עד שקבעו הלכה כר' יוסי:
אמר רב יהודה אמר שמואל אין הלכה לא כר'
יהודה ולא כר' יוסי אלא פורס מפה ומקדש
איני והא אמר רב תחליפא בר אבדימי
אמר שמואל כשם שמפסיקין לקידוש
ק

זמקום עקירת שולחן לרבי יהודה: **ר"ב יוסי אומר אין מפסיקין.**
וגומר כל הסעודה ומנריך בזכרת המזון ואח"כ מקדש כדמוכח בזרייתא
דלקמן (ק"ג) משמע דאין נריך לעשות סעודה ^(א) לשם שבת ^(ב) דאי נריך
מה לו להמתין יפסיק מיד וא"ת ואין יעשו קידוש בלא סעודה הלא
אין קידוש אלא בזמקום סעודה וי"ל דחשיב קידוש בזמקום סעודה כיון
שמד אחר הסעודה עושה קידוש ואותה סעודה עולה לו לסעודת
שבת כדמוכח בתוספתא דקמני צמילתיה דרבי יוסי ומזכיר של שבת
בזכרת המזון ומיהו קשה לר' יוסי איך יעשו ד' כוסות כיון של יקדשו
אלא אחר בזכרת המזון ולא יעשו סעודה אחרת וי"ל דיעשו ד' כוסות
שלא כסדר הרגילין לעשות כוס בזכרת המזון מתלה ואחריו כוס של
קידוש וירקות ואחריו כוס שלישי למה נשתנה ואחריו מרור ועל כוס
רביעי הלל: **אין מפסיקין.** בהתחילו בהיתר איירי דבהתחילו
באיסור מודה ר' יוסי דמפסיקין ולרבי יהודה נמי דמפסיקין היינו
כשכבר קידש היום כדמוכח בעובדא דמייחא דקמני וקידש עליה היום
אבל הגיע שעת מנחה אין מפסיקין והלכה כרבי יוסי ובערבי שבתות
וי"ט אפי' להתחיל שרי כר' יוסי דרבי יהודה ור' יוסי הלכה כר' יוסי
כדמוכח בעירובין (ק"ג) ובערבי פסחים אסור להתחיל ואם התחיל
אפי' בהיתר מפסיקין בזכרת המזון דבהא פסקין כר' יהודה ומורי
רבינו יחיאל אומר מדפסיק כר' יוסי בהפסקה צההוא עובדא מכלל
דלכתחלה לא קי"ל כוותיה ועוד כתב בה"ג דבע"ש אין להתחיל לאכול
מן המנחה ולמעלה דאפי' ר' יוסי לא קאמר אלא דלא יפסיק אבל
להתחיל לא ^(א) וע"כ ה"פ דלא קי"ל כרבי יוסי אלא להפסקה אבל לא
להתחיל: **ש"ד"ן מסובין** והתחילו בהיתר שהרי רבי יהודה היה
שם. ה"ג בתוספתא אמר לו א"כ לא נפסיק וה"פ א"כ כיון שמחית ^(ב) לא
נפסיק שמה יראו התלמידים: **א"ל פורס מפה ומקדש.** י"י רשב"ם
דאית ליה לשמואל דהלכה כר' יוסי אלא שבא להחמיר על דבריו שלא
לגמור סעודה קודם קידוש דאי לא תימא הכי שמואל דלמר כמאן
דזרייתא דקמני פורס מפה ומקדש לא מיירי בהפסקת אכילה אלא
בזכרת להתחיל לאכול ובחטא דחק דשמואל סבך כחכמים דהיי איתא
בירושלמי רב יהודה בשם שמואל זו דברי ר' יהודה ור' יוסי אבל
חכמים אומרים פורס מפה ומקדש ונריך לדקדק כמאן הלכה דאע"ג
דלמר ר' יוחנן לעיל הלכה כר' יוסי וזמני שהוליוהו (ד"ה) מ: משמע
דהלכה כר' יוחנן לגבי שמואל איכא חד לישנא דלא א"ר יוחנן ורב נמי
סבך לקמן (ד"ה) כשמואל וקאמר שבת קצעה נפשה ואע"ג דבשל סופרים הלך אחר המיקל היינו דוקא בשוין כדלמר בפ"ק דמסכת ע"ג (ד"ה):

ק

ללא גרס דתניא דלא
בזרייתא לא פליגי בהפסקה דפסח
אלא כדמניא גרס ומייחא כי הכי
דפליגי בהפסקה דשבת הכי קיס ליה
דפליגי נמי בהפסקה דפסח ומורי
רבינו יחיאל אמר דגרס דתניא ^(א) ודייק
מדקאמר ר' יוסי אין מפסיקין ויינו
אפילו בערב הפסקה דאין מתחילין
דבע"ש שירבי יוסי אפי' להתחיל ^(ב) עוד
נראה דלמר לקמן (ד"ה) בני מצוה
שהיו מסובין וקדש כו' וקמני פלוגתא
דר' יהודה ורבי יוסי והתם סתמא
קמני וקדש בין שבת בין פסח:
מפסיקין לשבתות. פי' בעקירת
שולחן כדמוכח בסמוך

והיינו שמנריך בזכרת המזון כדמניא
לקמן (ס"ט) ראשון אומר עליו בזכרת
המזון והיו רגילין ללסקל השולחן לפני
זכרת המזון דלמר צפרק וי"ע
מנריך (בבב"ב 97 מ"ג) סילק אסור
מלאכול ולכן קאמר בסמוך ^(א) דבעי לר'
יהודה עקירת שולחן ולספריס דגרסי
לקמן ראשון אומר עליו קידוש היום
ושני זכרת המזון היו עוקרין את
השולחן לפני קידוש כדי להפסיק אלא
שהקידוש עושה קודם לפי שאסור
לשמות כוס של זכרת המזון בלא
קידוש דע"כ עקירת שולחן אינו בין
קידוש ומזכרת המזון מדקאמר פורס
מפה ומקדש ופריסת המפה היא

ק

ק